

בש"פ 4263/16 - פלוני נגד פלונית, החלטת בית הדין הרבני האזרחי
ירושלים

בבית המשפט העליון

בש"פ 4263/16

לפני: כבוד הנשיאה מא' נאור

פלוני התובע בתיק מס' 5/1526/5
בבית הדין הרבני האזרחי ירושלים:

נ ג ד

פלונית הנتابעת בתיק מס' 5/1526/5
בבית הדין הרבני האזרחי ירושלים:

ההחלטה בית הדין הרבני האזרחי ירושלים
שניתנה ביום 26.5.2016
עמדת התובע מיום 29.5.2016
עמדת הנتابעת מיום 29.5.2016

בשם התובע בתיק מס' 5/1526/5

בבית הדין הרבני האזרחי ירושלים: מר אדרי ניסים, טוען רבני

בשם הנتابעת בתיק מס' 5/1526/5

בבית דין הרבני האזרחי ירושלים: עו"ד טליה רם

1. ביום 26.5.2016 באה לפנֵי הוועת בית הדין הרבני האזרחי בירושלים על החלטתו להטיל על התובע ארבעה עשר ימי מאסר בהתאם לסעיף 2 לחוק בתי דין דתיים (מניעת הפרעה), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק מניעת הפרעה). בהחלטתי מאותו יום הוריתי על עיקוב ביצוע עונש המאסר שהוטל על התובע עד למtan החלטה אחרת, וכן בקשתי את עמדת הצדדים.

2. התובע טען כי הגיע התנצלות לבית הדין על כך שהטיח דברים בבית הדין וכי הוא " יצא מכליו" עקב העובדה שהנתבעת חזרה בה מהסכמה להסכם הגירושין והרגשתו שהנתבעת הפרה את האמון בין הצדדים. עוד טען כי הוא אדם חולה הסובל ממחלות רבות, וכן שהוא מטיפול בוגנו באמו הסיעודית.

3. הנתבעת טענה כי זהה הפעם השנייה בה התובע צועק ומכללו אותה ואת בת כוחה בעת הדיון בעניינים בפני בית הדין, וכי הפעם כללותו של התובע הופנו גם כלפי בית הדין ואב בית הדין בפרט. לגישתה, התנצלותו של התובע "לאו התנצלות היא" שכן היא לא מבטא חרטה על הדברים הבוטים שכונו כלפי ואב בת כוחה. עם זאת, הנתבעת צינה כי בשל גילו ומצובו של התובע, ומפתח רחמנותו, היא לא מתנגדת לביטול המאסר ובמקום זאת מבקשת כי יוטל עליו Kens שירתיעו מלהזור על התנהגותו.

4. מפרוטוקול הדיון שהועבר אליו על ידי בית הדין עולה כי העד התחצף, קילול וביזה את בית הדין ואת אב בית הדין בפרט, כי הדינים התרו בו לפחות פעמיים, ואף הודיעו לו כי הוא עצור בגין הפרעתו למלר הדיון. לאחר הودעה זו יצאו הצדדים מהאולם. הדיון התאחד לאחר שההתובע הגיש מסמך התנצלות מטעמו, לגביו הביע בית הדין הסתייגות.

5. אכן, התבטה איזו החריפות של התובע בדיון בפני בית הדין הרבני, ובפני אב בית דין בפרט ראויות לכל גנאי ומצדיקות לכואורה הטלת סנקציה על התובע. דא עקא, שמעיין מפרוטוקול הדיון שצורף, עולה ספק באשר לשאלת האם בית דין זההיר מפורשות את התובע כי הוא יכול לעליון סנקציה אם לא ימנע מהפרעה לדינו בית דין.

6. סעיף 2(א) לחוק מניעת הפרעה קובע כי:

"אדם העושה אחד המעשים שלහן בעת דין-דין, באולם בית דין, בלשכתו של דין, קאדי או קאדי מד'הב או סמור למקומ הדין, רשאי בית דין לצוות על הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה האדם להימנע מהפרעה והוא לא שעה להתראה, להענישו על אתר בקנס או במאסר עד שלושה חדשים".

יפים לעניינו דברי השופט מ' חזין אשר התייחס למהות דרישת ההתראה שבסעיף 2 לחוק מניעת הפרעה, וקבע כדלקמן:

"... מה הוא תוכנה של אותה התראה? אין ספק כי המושג "התראה" משמש מalias אזהרה לאדם כי ימנע מהפרעה, והוא לשון-החוק. ואולם דומה עלי' כי התראה כהכלמה - כהוראת-החוק - כוללת בחובה אף אזהרה לאדם, כי אם לא ימנע מהמשך הפרעה כי אז יענש. לשון אחר: המושג "התראה" משמש לא אך אזהרה על-דרך הסתם, אלא אזהרה

מפורשת כי בית-הדין יטיל סנקציה – או עלול הוא להטיל סנקציה – אם לא ימנע המזוהר מהפרעה לדינוי בית-הדין.

[...]

נפתח בנושא התראה. בעניין זה מצאנו בפרוטוקול בית-הדין דברים אלה: "ב"ד מזהיר את האישה שלא תתחזק לביה"ד. האישה לא מפסיקת וב"ד שוב מזהיר אותה". התראה יש בדברים אלה, אולם יכול מי שיקשה אם יש בדברים התראה כהכלתה. טעם הדבר הוא, שלא מצאנו את בית-הדין אומר מפורשות לבקשת, כי תיענש אם לא תעוצר בדרך... ומתווך שלא ידענו כי בית-הדין הזהיר את המבוקשת על-כיו הנה-הנה עומדת הוא לעונשה, דומני כי אחד מן העיקרים חסר מן הספר. אוסיף ואומר, שגם אם הזהיר בית-הדין את המבוקשת כי עומדת הוא לעונשה אך בלי שאזהרה זו בא זכרה בפרוטוקול, לא יועיל תיקון שבוא לאחר מעשה. גם הוא אשר לא יוכל לתקן..." (בש"פ 2022/98 רידר נ' אוחיון, נב (2) 86, 93-94 (1998) (ההדגשות הוספו – מ.ג.).

7. אם כן, תנאי לאפשרות העונשה הוא בהתראה מפורשת לצד המפריע בנוגע לאפשרות הטלת סנקציה, אשר הובאה לידייעתו (וראו גם: בש"פ 10071/06 פלוני נ' פלוני, פסקאות 4-5 לפסק דין של השופטת ד' ביניש (2006), ורישום בעניין זה חייב להופיע בפרוטוקול (ראו: בש"פ 2914/93 דראק נ' מדינת ישראל (1993)). בפרוטוקול הדיון שבפניו נכתב כי בית הדין הורה לתובע "לא לדבר ככה" (שורה 23 בפרוטוקול), וכי בית הדין הזהיר פעמיים את התובע שלא לדבר בשמות גנאי (שורות 25 ו-28 בפרוטוקול). אין מוצאת בפרוטוקול התראה מפורשת כי בית הדין יטיל סנקציה על התובע אם לא ימנע מהפרעה לדינויים. בנסיבות אלה נראה לי כי אין מנוס מביטול העונש.

8. אשר על כן, עונש המאסר שהות על התובע לתקופה של ארבעה עשר ימים לפי סעיף 2(א) לחוק בתי דין דתים (מניעת הפרעה) - בטל. יש לקוות כי התובע למד את לקחו ולא ישוב על מעשיו בעתיד.

ניתנה היום, כ"ב באיר התשע"ו (30.5.2016).

ה נ ש י א ה

